

SPORDA YASAKLI MADDE KULLANIMI

ECZ. İREM ERGEÇ

SPOR ECZACISI

İrem Ergeç

- HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ ECZACILIK FAKÜLTESİ
- ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÖF SPOR YÖNETİMİ
- TÜRKİYE DOPİNG KONTROL LABORATUVARI
- TÜRKİYE DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU

- LOKMAN HEKİM ÜNİVERSİTESİ SPOR ECZACILIĞI S.P.
- TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SPOR ECZACILIĞI S.P.
- IOC DRUGS IN SPORTS PROGRAM
- STANFORD UNIVERSITY ANTI-DOPING S.P.

BUGÜN NELERDEN BAHSEDECEĞİZ?

- 01 | Dopinge Giriş
- 02 | Dopingin Tarihi
- 03 | Dopingle Mücadele Çalışmaları
Yasaklılar Listesi
Doping Kontrol Süreci
- 04 | Sporcu Destek Profesyonelleri
ve Doping İlişkisi

DOPİNG

ECZ. İREM ERGEÇ

Dopingle Mücadele Kural İhlalleri

- ✦ Sporculardan alınan numunede yasaklı madde veya yasaklı madde ile ilişkili maddelerin tespit edilmesi
- ✦ Yasaklı madde veya yöntemin sporcu tarafından kullanılması veya kullanılmaya teşebbüs edilmesi
- ✦ Yasaklı madde veya yöntemin sporcu tarafından bulundurulması
- ✦ Yasaklı madde veya yöntemin bir sporcuya uygulanması veya uygulanmaya teşebbüs edilmesi
- ✦ Yasaklı madde veya yöntemin ticaretini yapmak veya yapmaya teşebbüs etmek
- ✦ Doping numunesi vermeyi reddetmek veya kontrolden kaçmak
- ✦ Doping kontrolünün herhangi bölümünü bozmak veya bozmaya teşebbüs etmek
- ✦ Bulunabilirlik bildiriminde bulunmak
- ✦ Yasak işbirliği
- ✦ Suç ortaklığı
- ✦ Yetkililere bilgi vermek isteyen bir kişiyi vazgeçirmek veya kişiye zarar vermek

BİR SPORCU NEDEN DOPİNG YAPAR?

Dopingle etkin bir şekilde mücadele edebilmek için sporcuları doping yapmaya teşvik eden sebepleri anlamak gerekir.

ECZ.İREM ERGEÇ

**Başarma ve En
İyisi Olma Arzusu**

**Ölümsüzlük
Arzusu**

**Maddi Zorluklar
ve Büyük Ödüller**

**Estetik
Kaygılar**

GOLDMAN İKİLEMİ

DR. BOB GOLDMAN -1984

Bu tableti kullanırsan branşında en üst seviye başarıyı elde edeceksin.
Bu ilacı aldığın tespit edilemeyecek ama 5 yıl sonra öleceksin.

Bu tableti alır mıydın?

ECZ.İREM ERGEÇ

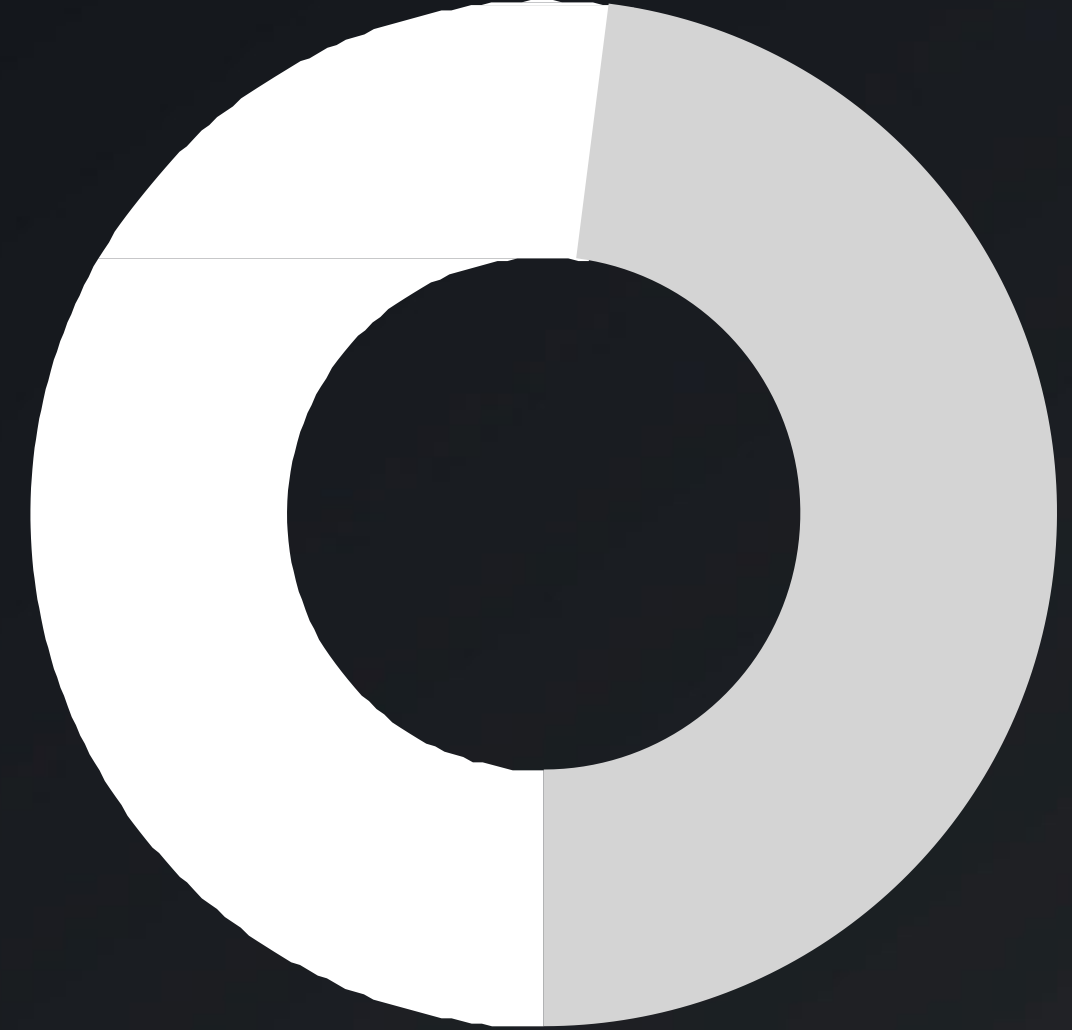
GOLDMAN İKİLEMİ

Bu tableti kullanırsan
branşındaki en üst seviye
başarıyı elde edeceksin.
Bu ilacı aldığın tespit
edilemeyecek ama
5 yıl sonra öleceksin.

Bu tableti alır mıydın?

ECZ.İREM ERGEÇ

52%

Araştırmaya katılan 198 sporcudan 103'ü
"Evet" cevabını veriyor. (1984)

GOLDMAN İKİLEMİ

Bu tableti kullanırsan
branşındaki en üst seviye
başarıyı elde edeceksin.
Bu ilacı aldığın tespit
edilemeyecek ama
5 yıl sonra öleceksin.

Bu tableti alır mıydın?

ECZ.İREM ERGEÇ

0,01%

2013 yılında ise araştırmaya katılan 212
sporçudan sadece 2'si "Evet" cevabını veriyor.

DOPİNGİN

TARİHİ

ECZ. İREM ERGEÇ

DOPİNGİN TARİHİ

Antik Çağlar

İnsanlığın kullandığı yöntemler
değişse de daha iyi performans
gösterme arzusu hiç değişmedi.

İlk Olimpiyatlar

DOPİNGİN TARİHİ

1800'lerin sonu ve 1900'ler

Sporun endüstrileşmesi ve modern doping kullanımının ilk örnekleri.

1920'ler

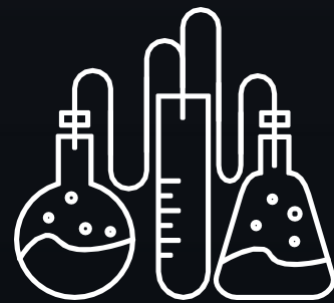
Doping ilk defa yasaklandı ancak henüz bir kontrol yapılmıyordu.

DOPİNGİN TARİHİ

1950'ler

Testosteron ve anabolik steroidler ilk defa sporcular tarafından kullanılmaya başlandı.

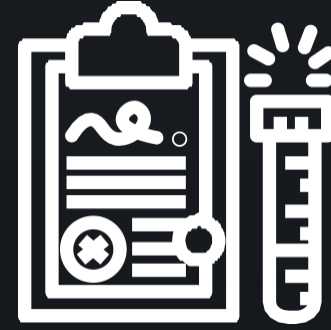

1960'lar

Doping kontrol yöntemleri gelişmeye başladı ve ilk yasaklılar listesi yayınlandı.

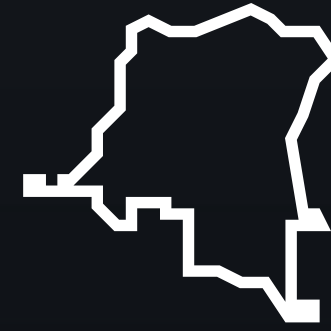
DOPİNGİN TARİHİ

ECZ. İREM ERGEÇ

1970'ler

Doping kontrolleri yaygınlaştı. Daha kapsamlı test yöntemleri geliştirildi.

1970'ler & 1980'ler

Doğu Almanya hükümeti kontrolünde doping programı uygulandı.

1988

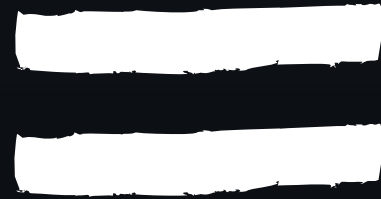
Ben Johnson'ın numunesinde yasaklı madde (Stanazolol) tespit edildi.

DOPİNGİN TARİHİ

1990'lar

Doping ihlalleri ciddi boyutlarda. Dünya çapında dopingle mücadele edecek bir kuruluşa ihtiyaç duyuluyor.

Milenyuma Girerken

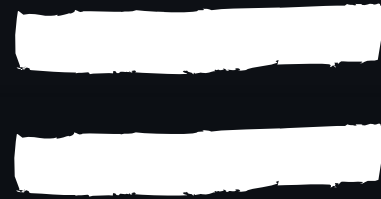
10 Kasım 1999'da WADA kuruldu. Yeni bir dönemin başlangıcı.

DOPİNGİN TARİHİ

2000'ler

Lance Armstrong, Maria Sharapova,
Sochi 2010 Kış Olimpiyatları...

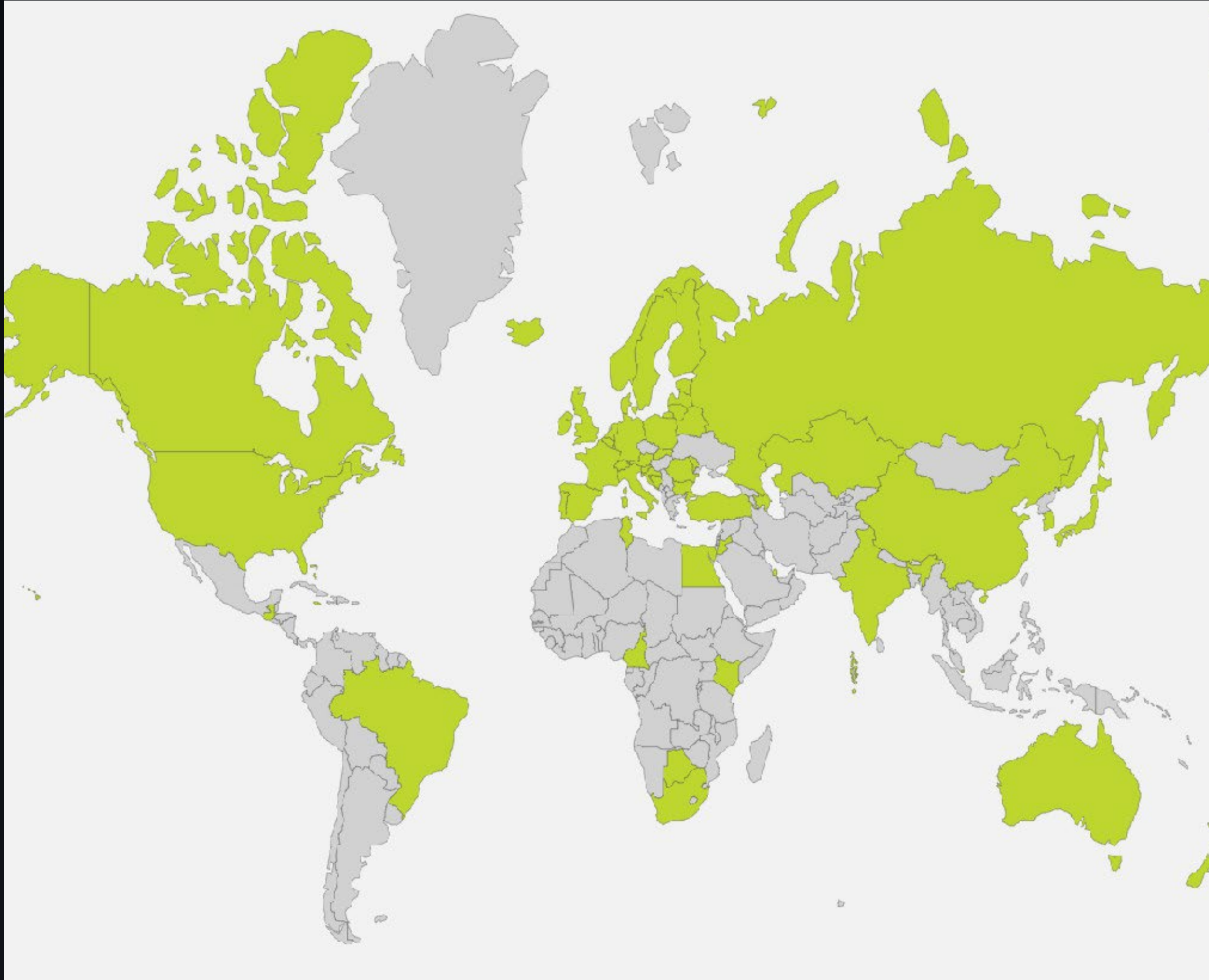

Yeni Nesil Dopingler

Geleneksel doping yöntemlerinin
yerini yenilikçi yöntemler alıyor.

wor **ld**
anti- _ _oping
agency

iNADO

**INSTITUTE OF NATIONAL
ANTI-DOPING ORGANISATIONS**

**TÜRKİYE
DOPİNGLE MÜCADELE
KOMİSYONU**

**TURKISH ANTI-DOPING
COMMISSION**

DOPİNGLE

MÜCADELE

ECZ. İREM ERGEÇ

DOPİNGLE MÜCADELE

Sporcu sağlığının ve temiz sporun korunması için dopingle mücadele çalışmalarını büyük bir hassasiyetle yürütülmelidir.

The CODE

Dopingle Mücadele
Talimatı

Prohibited List

Yasaklılar Listesi

Therapeutic Use Exemptions (TUE)

Tedavi Amaçlı Kullanım
İstisnası (TAKİ)

Diğer

Farklı alanlarda bir çok uluslararası standart yayınlanmakta ve uygulanmakta.

WORLD ANTI-DOPING
CODE
2021

**TÜRKİYE
DOPİNGLE MÜCADELE
KOMİSYONU**
TURKISH ANTI-DOPING
COMMISSION

TÜRKİYE DOPİNGLE MÜCADELE KOMİSYONU

TÜRKİYE DOPİNGLE MÜCADELE TALİMATI

1 Ocak 2021

WORLD ANTI-DOPING CODE
INTERNATIONAL STANDARD
**PROHIBITED
LIST**
2024

This List shall come into effect on 1 January 2024.

DÜNYA DOPİNGLE MÜCADELE KURALLARI
ULUSLARARASI STANDART
**YASAKLILAR
LİSTESİ**
2024

Bu liste 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren geçerlidir.

YASAKLILAR LİSTESİ

1

**Kullanımı Her Zaman Yasaklı
Olan Madde ve Yöntemler**

Onaylanmamış Maddeler
Anabolik Maddeler
Peptid Hormonlar
Büyüme Faktörleri vb.
Beta-2 Agonistler

Hormon ve Metabolik Modülatörler
İdrar Söktürücüler ve Maskeleyiciler

2

**Kullanımı Müsabaka İçinde
Yasaklı Olan Madde ve Yöntemler**

Uyarıcılar
Narkotikler
Kannabinoidler
Glukokortikoidler

3

**Bazı Özel Sporlarda Kullanımı
Yasaklı Olan Maddeler**

Beta-Blokörler

ECZ.İREM ERGEÇ

KULLANIMI HER ZAMAN YASAKLI OLAN MADDE VE YÖNTEMLER

S0. ONAYLANMAMIŞ MADDELER

İnsanlarda kullanımı onaylı olmayan ürünler

BPC-17: Body Protect Compound, 15 aa içeren bir peptit dizisi: Gly-Glu-Pro-Pro-Pro-Gly-Lys-Pro-Ala-Asp-Asp-

Ala-Gly-Leu-Val

ECZ. İREM ERGEÇ

KULLANIMI HER ZAMAN YASAKLI OLAN MADDE VE YÖNTEMLER

S 1. ANABOLİK MADDELER

Anabolik Androjenik Steroidler (AAS)
ve diğer anabolik maddeler (SARMs)

Vücutta yapım işlevlerini ve kas miktarını
artırmak için kullanılan bileşikler.

KULLANIMI HER ZAMAN YASAKLI OLAN MADDE VE YÖNTEMLER

S2. PEPTİD HORMONLAR, BÜYÜME FAKTÖRLERİ, İLGİLİ MADDELER VE MİMETİKLER

1. ERİTROPOİETİNLER (EPO) VE ERİTROPOİEZİ ETKİLEYEN AJANLAR
2. PEPTİD HORMONLAR VE SALGILATICI FAKTÖRLERİ (GH)
3. BÜYÜME FAKTÖRLERİ VE BÜYÜME FAKTÖR MODÜLATÖRLERİ

ECZ. İREM ERGEÇ

KULLANIMI HER ZAMAN YASAKLI OLAN MADDE VE YÖNTEMLER

S3. BETA-2 AGONİSTLER

Solumumu kolaylaştırmak, yorgunluğu azaltmak ve anabolik-androjenik amaçlı kullanılır.

KULLANIMI HER ZAMAN YASAKLI OLAN MADDE VE YÖNTEMLER

S4. HORMON VE METABOLİK MODÜLATÖRLER

1. AROMATAZ İNHİBİTÖRLERİ
2. ANTI-ÖSTROJENİK MADDELER [ANTI-ÖSTROJENLER VE SEÇİCİ ÖSTROJEN RESEPTÖR MODÜLATÖRLERİ (SERM'LER)] (Tamoksifen)
3. AKTİVİN IIB RESEPTÖR AKTİVASYONUNU ENGELLEYEN MADDELER
4. METABOLİK MODÜLATÖRLER (İnsülin, Meldonium)

KULLANIMI HER ZAMAN YASAKLI OLAN MADDE VE YÖNTEMLER

S5. İDRAR SÖKTÜRÜCÜLER VE MASKELEYİCİ MADDELER

KULLANIMI HER ZAMAN YASAKLI OLAN MADDE VE YÖNTEMLER

M 1. KAN VE KAN ÜRÜNLERİNİN UYGULANMASI

KAYAKÇI MAX HAUKE

M 2. KİMYASAL VE FİZİKSEL MÜDAHALE

M 3. GEN VE HÜCRE DOPİNGİ

ECZ. İREM ERGEÇ

KULLANIMI MÜSABAKA İÇİNDE YASAKLI OLAN MADDE VE YÖNTEMLER

- 1. Uyarıcılar:** Amfetamin, efedrin, **psödoefedrin**, kokain, adrenalin ...
- 2. Narkotikler:** Opium alkaloidleri, morfin, eroin, fentanil
- 3. Kannabinoidler:** Marihuana, esrar, THC
- 4. Glukokortikoidler:** Kortizon ...

KULLANIMI BAZI ÖZEL SPORLARDA YASAKLI OLAN MADDELER

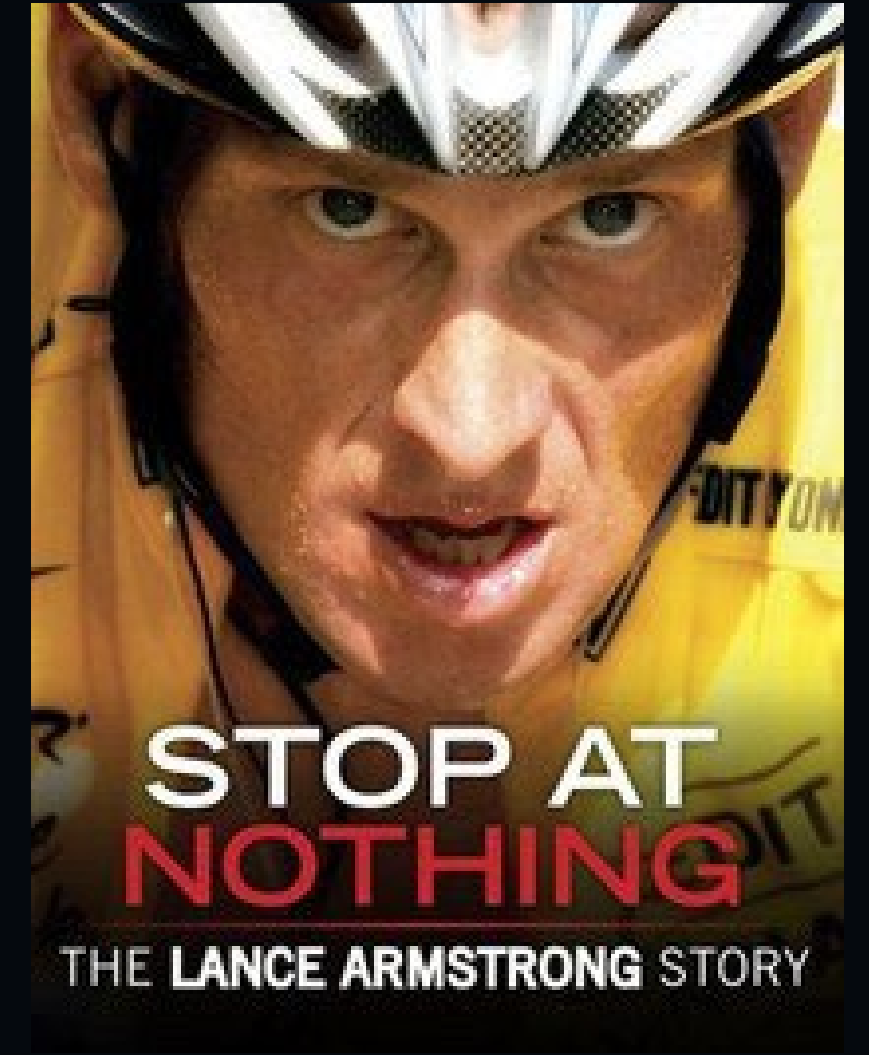
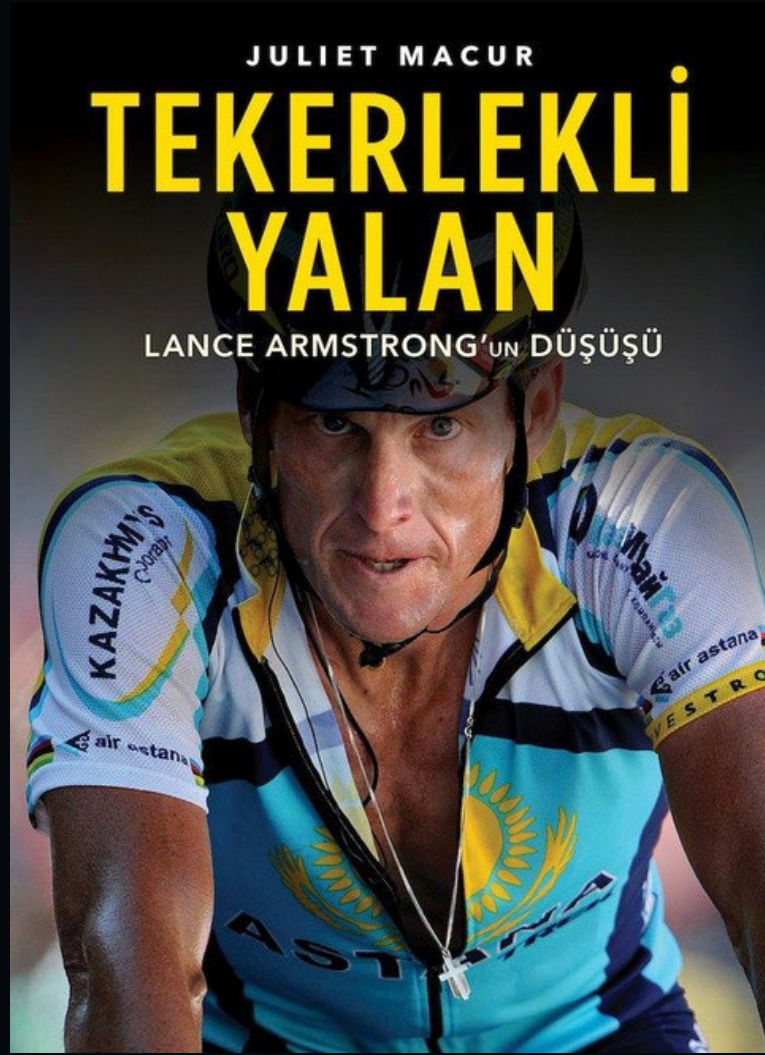
Beta-Blokörler

TRİATLON SPORU

VE DOPİNG

ECZ. İREM ERGEÇ

LANCE ARMSTRONG

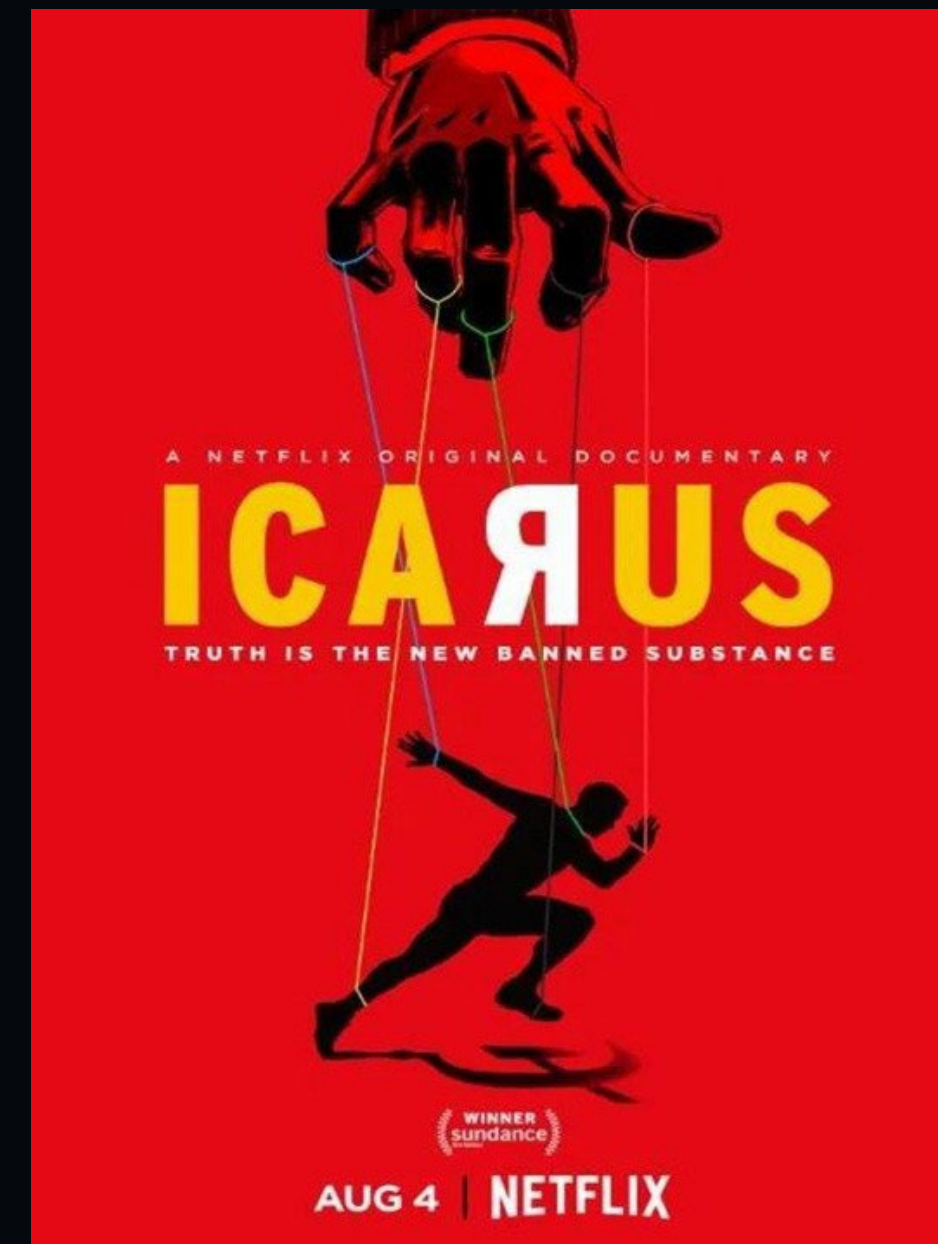
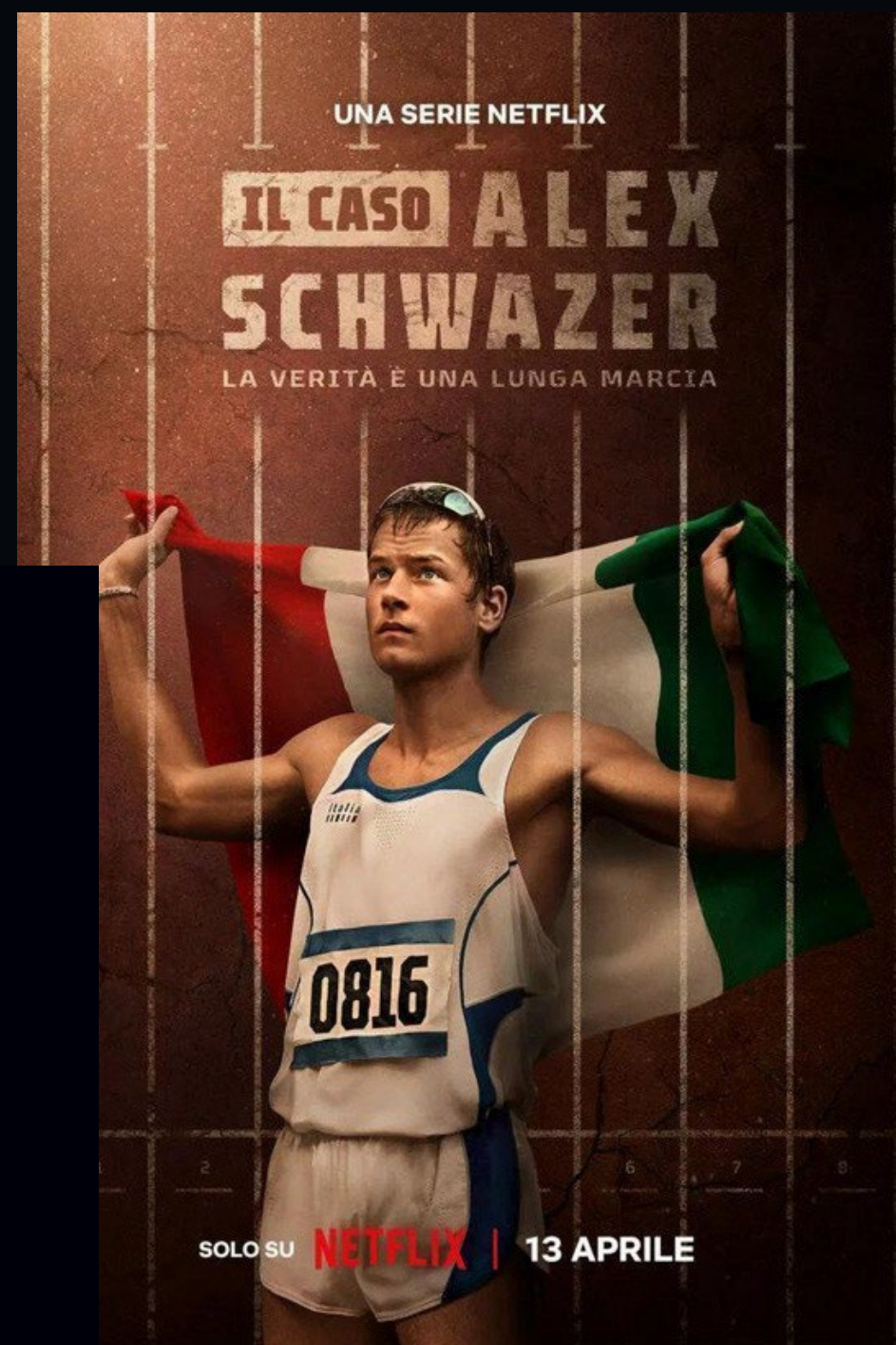
2012

AAS, EPO, HGH, Diüretikler, Testosteron, Kan Dopingi
Ömür boyu spordan men

CHRIS FROOME

2017
Salbutamol (S2. Beta 2 Agonist)
Beraat etti

DOPİNG KONTROL SÜRECİ

1

Doping kontrolünün planlaması ve organizasyonu yapılır.

2

Sporcuya doping kontrolü yapılacağına dair bildirim yapılır.

3

Sporcu doping kontrol istasyonuna götürülür.

4

Sporcu doping kontrolü için idrar kaplarından birini kendisi seçer.

5

Sporcu gözle görülebilir şekilde en az 90 ml idrar verir.

6

Verilen idrar A ve B şişelerine bölüştürülür ve şişeler sporcu tarafından kilitlenir.

7

DKG idrar numunesinin analize uygun olup olmadığını görmek için yoğunluğunu ölçer.

8

Doping kontrol formu doldurulur ve imzalanır.

9

Sporcunun numuneleri DKG tarafından akredite bir laboratuvara teslim edilir.

10

Numuneler doping kontrol laboratuvarında analiz edilir ve sonuçlar bildirilir.

SPORCU KURAL İHLALI YAPARSA NE OLUR?

.....

Detaylı bilgi için TDMK Dopingle
Mücadele Talimatını inceleyebilirsiniz.

01

Sonuçların iptali

03

Belirli süreyle
spordan men

02

Hak mahrumiyeti

04

Ömür boyu
spordan men

BİR SPORCU FARKINDA OLMADAN DOPİNG YAPABİLİR Mİ?

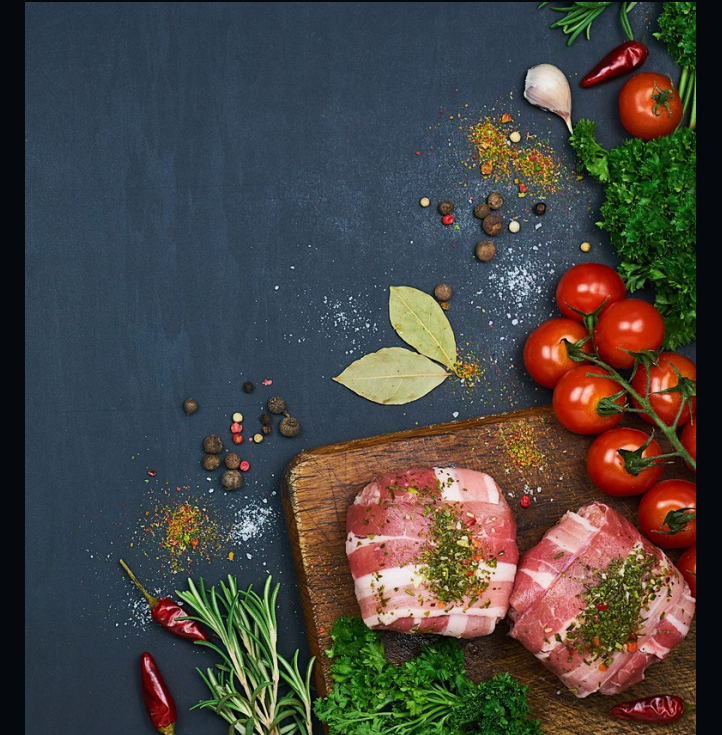
Terapötik İlaç
Kullanımı & OTC

Supplement &
Ergojenikler

Besinler

BİR İLAÇ HANGİ NEDENLERLE YASAKLANIR?

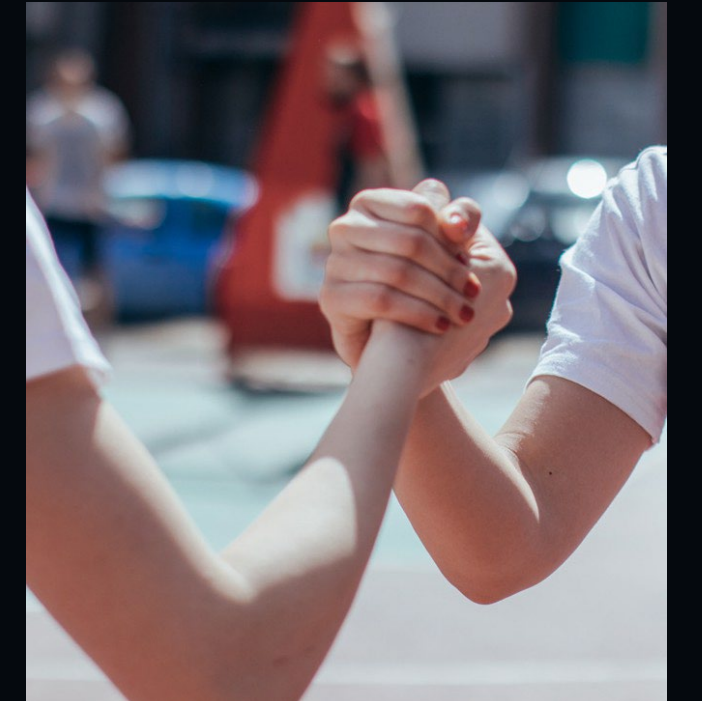
Kullanıldığında Sporcuya
Haksız Üstünlük
Sağlayacak Şekilde
Performansı Artırması

Sporcu Sağlığında
Olumsuz Etkilerin
Oluşturması

Kullanımının Temiz
Spor İlkelerine
Aykırı Olması

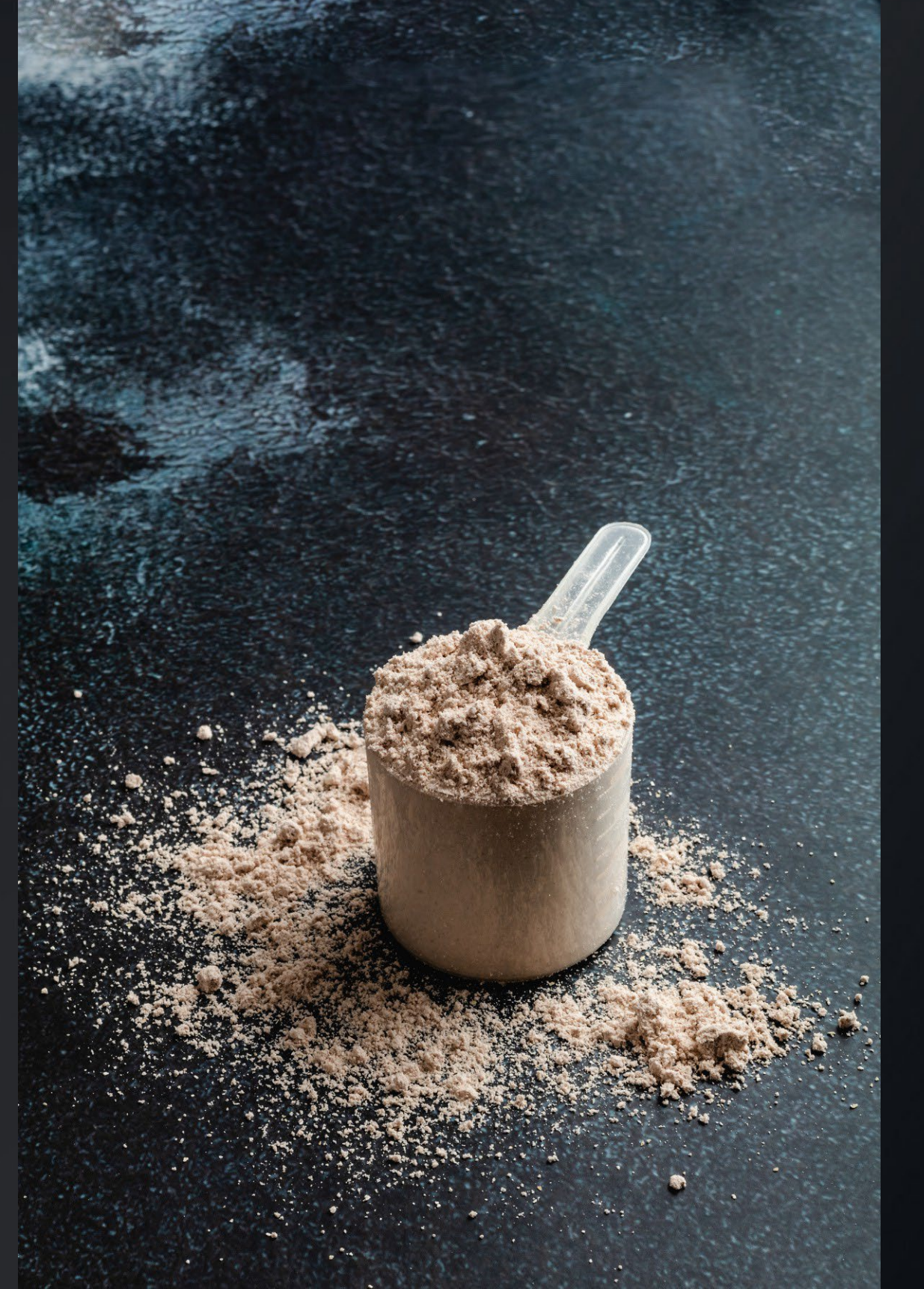
ERGOJENİKLER YASAKLI MI?

YASAKLI DEĞİL

Bir maddenin yokluğunda sağlık problemleri ve performans düşüşü yaşıyorsa, varlığında optimal performansa ulaşmaya yardımcı oluyorsa, o madde vücudun ihtiyacı olan bir maddedir.

YASAKLI

Bir maddenin yokluğunda vücutta herhangi bir problem yaşanmıyorsa ancak kullanıldığı sürece belirgin bir performans artışı sağlıyorsa, bu madde vücudun ihtiyacı değil vücuda dışarıdan bir müdahaledir.

**BİR İLACIN
YASAKLI
OLUP
OLMADIĞINI
KONTROL
ETMEK İÇİN:**

bilgi@tdmk.org.tr

Sporcu Sağlığı Bilgi Sistemi

globaldro.com

ECZANE RAFLARINDA BULUNAN İLAÇLARIN BÜYÜK BİR KISMI YASAKLI MADDE İÇERİR.

BİR SPORCU İLAÇ KULLANIRKEN

Kullanacağı ilacın asıl etkisinin, veya yan etkisinin performansını
ilacın etkileyebileceğini,

yasaklı madde içerebileceğini ve gerekirse Tedavi Amaçlı Kullanım
İstisnası (TAKİ) başvurusu yapması gerektiğini bilmelidir.

MADDE 21: SPORCU DESTEK PERSONELİNİN İLAVE GÖREVLERİ VE SORUMLULUKLARI

- 21.1 Bu Talimat hakkında bilgi sahibi olmak ve gerekliliklerine uymak.
- 21.2 Sporcu Doping Kontrol programı konusunda iş birliği yapmak.
- 21.3 Doping mücadele davranışlarını benimsemeleri için Sporculara değer yargıları ve davranışları konusunda yol göstermek.
- 21.4 Son 10 (on) yıl içinde bir doping mücadele kural ihlalinde bulunmuş olduğuna ilişkin olarak İmza Sahibi olmayan bir tarafın almış olduğu herhangi bir kararı, Türkiye Doping Mücadele Komisyonuna ve bağlı olduğu Uluslararası Federasyona bildirmek.
- 21.5 Doping mücadele kural ihlallerini araştıran Doping Mücadele Kuruluşları ile iş birliği yapmak. Doping mücadele kural ihlalleriyle ilgili soruşturma yürüten Doping Mücadele Kuruluşlarıyla tam olarak iş birliği yapılmaması, ilgili Ulusal Federasyonun disiplin kuralları uyarınca bir disiplin suçu olarak değerlendirilerek cezalandırılır.
- 21.6 Sporcu Destek Personeli, kabul edilebilir bir gerekçesi olmadan herhangi Yasaklı bir Maddeyi veya Yasaklı bir Yöntemi Kullanamaz veya Bulunduramaz. Bu türden bir Kullanım veya Bulundurma, ilgili Ulusal Federasyonun disiplin kuralları uyarınca bir disiplin suçu olarak değerlendirilerek cezalandırılır.
- 21.7 Sporcu Destek Personeli tarafından bir Doping Kontrol görevlisine veya Doping Kontrolleriyle bağlantılı çalışan herhangi bir Kişiye yönelik sergilenen saldırgan tutum veya davranışlar, Bozma kapsamında değerlendirilmese bile, ilgili Ulusal Federasyonun disiplin kuralları uyarınca bir disiplin suçu olarak değerlendirilerek cezalandırılır.

**SPORCU SAĞLIĞI VE SPORCU
EMEĞİNİ KORUYABİLMEK İÇİN**

**SPORU TEMİZ
TUTALIM.**

ECZ.İREM ERGEÇ

ECZ.İREM ERGEÇ

TEŞEKKÜRLER

www.sporeczacisi.org

ecz.iremergec@gmail.com

[instagram/spor_eczacisi](https://www.instagram.com/spor_eczacisi)

[linkedin/iremergec](https://www.linkedin.com/company/iremergec)